Arolsen Archives

International Center on Nazi Persecution

dpjw pnwm

Deutsch-Polnisches Jugendwerk
Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Poszukiwane? Odnalezione! Ślady prowadzące do rodzin więźniów obozów koncentracyjnych

Wskazówki dotyczące udziału w #StolenMemory – jako polsko-niemieckim projekcie edukacyjnym

Spis treści

#StolenMemory jako polsko-niemiecki projekt edukacyjny: jak rozpocząć poszukiwania?	**03**
#StolenMemory: Ty też możesz wziąć udział	**09**
Krok 1: Decyzja: O jakie przedmioty chodzi?	**10**
Krok 2: Rekonstrukcja historii prześladowań	**11**
Krok 3: Lokalizacja miejsc	**13**
Krok 4: Poszukiwania na miejscu wydarzeń	**13**
Krok 5: Przekazanie przedmiotów	**15**
#StolenMemory: Wystawa	**17**

#StolenMemory jako polsko-niemiecki projekt edukacyjny: jak rozpocząć poszukiwania?

W Arolsen Archives na zwrot prawowitym właścicielom czeka jeszcze około 2500 kopert z rzeczami osobistymi. Znajdują się w nich przedmioty, które niegdyś należały do osób zesłanych do niemieckich nazistowskich obozów koncentracyjnych i od dziesięcioleci przechowywane są w archiwum. Naziści odbierali im wszystkie rzeczy osobiste – zegarki, listy, biżuterię czy fotografie. Dzisiaj jedynie zaangażowanie wolontariuszy, prowadzących badania na miejscu wydarzeń i pomagających w poszukiwaniach, daje szansę na odnalezienie rodzin ofiar. Dlatego w 2016 roku Arolsen Archives zainicjowały kampanię #StolenMemory.

Wszystko na temat projektu #StolenMemory można znaleźć na stronie: aroa.to/stolenmemory (po polsku, niemiecku i angielsku).

Arolsen Archives wraz z Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży (PNWM) zapraszają młodych ludzi z Polski i Niemiec, a także młodzież z innych krajów, do udziału w projekcie edukacyjnym – kampanii #StolenMemory. Wspólnie możecie odszukać krewnych byłych więźniów obozów koncentracyjnych i w ten sposób aktywnie włączyć się w upamiętnienie losów ludzi, którzy padli ofiarą narodowego socjalizmu.

Broszura »Kampania #StolenMemory jako polsko-niemiecki projekt edukacyjny« wraz ze wszystkimi modułami jest dostępna na stronie: aroa.to/broschuere-dpjw lub na stronie: https://dpjw.org/wp-content/uploads/2019/10/StolenMemoryals-deutsch-polnisches-Bildungsprojekt.pdf

Odnalezione przedmioty osobiste należące do bliskich często otwierają przed krewnymi ofiar drogę do poznania historii własnej rodziny. Z pomocą wolontariuszy możemy przekazać te pamiątki we właściwe ręce.

Polscy uczniowie (byłego) Gimnazjum im. Stanisława Konarskiego w Oświęcimiu podczas przekazania przedmiotów osobistych rodzinom ich właścicieli.

Projekt edukacyjny ma strukturę modułową. Można z niego korzystać podczas spotkań zorganizowanych grup młodzieży, w trakcie projektów z uczestnikami z wolnego naboru, międzynarodowych programów wakacyjnych lub akademii letnich. Jest też odpowiedni dla partnerstw szkolnych oraz wszystkich grup wolontariuszy, którzy chcieliby osobiście zaangażować się w budowanie kultury pamięci. Zainteresowanie historią, odkrywaniem jej tajemnic i wymianą międzynarodową to przesłanki predestynujące do uczestnictwa w tym wyjątkowym projekcie.

W poniższej broszurze podkreślamy znaczenie, jakie dla rodzin ofiar ma zwrot pamiątek należących do ich krewnych, przedstawiamy doświadczenia młodych ludzi, zebrane podczas udziału w kampanii #StolenMemory oraz możliwości tworzenia własnych projektów.

PNWM wspiera udział polsko-niemieckich lub trójstronnych grup młodzieży w kampanii #StolenMemory w ramach programu dotacyjnego »Zachować pamięć« lub w ramach standardowej procedury finansowania. Więcej informacji na stronie: www.pnwm.org/dotacja/projekty-w-miejscach-pamieci/

Wystawa #StolenMemory przed budynkiem Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu (MDSM Oświęcim).

#StolenMemory jako polsko-niemiecki projekt edukacyjny

Doświadczenia zebrane podczas poszukiwań

»Chcemy się przyłączyć« – zdecydowała grupa uczniów z Oświęcimia po zwiedzeniu wystawy #StolenMemory w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu, postanawiając wyruszyć na poszukiwanie krewnych ofiar. Wystawa prezentuje przede wszystkim osoby prześladowane pochodzące z regionu wokół obozu, a jej celem jest pomoc w rozpoczęciu poszukiwań oraz zachęcenie do udziału wolontariuszy. Zofia Przeworska, uczestniczka projektu, tak opisuje swoje odczucia podczas zwiedzania wystawy: «Myślę, że to był moment, w którym każdy z członków naszej grupy poczuł coś w rodzaju powołania. Motywowała nas chęć poznania prawdy, potrzeba niesienia pomocy, fascynacja historią czy pasja do odkrywania tajemnic«.

Grupa postanowiła podążyć śladami Tadeusza Sieprawskiego, byłego więźnia obozu, by zwrócić krewnym jego książeczkę ubezpieczeniową. Na podstawie dokumentów z Arolsen Archives i Miejsca Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau młodzi ludzie zaczęli więc rekonstruować drogę jego prześladowań.

W czerwcu 1940 roku narodowi socjaliści deportowali Tadeusza Sieprawskiego, 19-letniego wówczas kelnera z Krakowa, do utworzonego przez niemieckich okupantów obozu koncentracyjnego Auschwitz. Otrzymał numer 58, co znaczy, że był jednym z pierwszych więźniów obozu. W 1943 roku został deportowany przez nazistów na roboty przymusowe do obozu koncentracyjnego Neuengamme pod Hamburgiem. Zginął w maju 1945 roku w Zatoce Lubeckiej podczas bombardowania statków Cap Arcona i Thielbek wraz z ponad 6000 innych więźniów obozów koncentracyjnych. Ostatnie posiadane przez niego rzeczy osobiste były przechowywane w Arolsen Archives.

Zwrot rzeczy osobistych i spotkanie z rodziną

Młodzieży udało się odnaleźć wnuczkę brata Tadeusza Sieprawskiego, Annę Mazur. »Zaniemówiłam, gdy odebrałam telefon« – wspomina. Dla Anny Mazur i jej rodziny zwrot książeczki, o której istnieniu nie wiedzieli, miał ogromne znaczenie emocjonalne. Rodzina nie posiadała żadnych informacji o miejscu pobytu młodego Tadeusza Sieprawskiego, nie było też grobu, który mogłaby odwiedzić. »Cała rodzina na niego czekała. To tak, jakby teraz wreszcie wrócił do domu«.

Książeczka ubezpieczeniowa Tadeusza Sieprawskiego.

Grupa wolontariuszy z Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu (MDSM Oświęcim).

Elżbieta Pasternak, edukatorka, wyjaśnia, dlaczego takie projekty jak #StolenMemory nadal mają dziś istotne znaczenie: „Dla MDSM Oświęcim wystawa i kampania #StolenMemory to z jednej strony upamiętnienie i wspomnienie o ofiarach obozów koncentracyjnych, z drugiej natomiast wielkie wyzwanie pedagogiczne. Mamy nadzieję, że uczniowie z okolicznych szkół staną się »ambasadorami pamięci« dla przyszłych pokoleń. Młodzi ludzie już teraz szukają kolejnych rodzin. Do tej pory ich starania kilkakrotnie zakończyły się sukcesem. Podczas poszukiwań towarzyszył młodzieży filmowiec«.

Na filmie można zobaczyć, jak grupa młodzieży z MDSM Oświęcim odnalazła rodzinę Tadeusza Sieprawskiego: https://vimeo.com/542545754/425de07a5f

Ponad 500 przedmiotów zwróconych w ramach kampanii #StolenMemory

Dzięki ogromnemu wsparciu niezliczonych wolontariuszy z różnych krajów Arolsen Archives były w stanie zwrócić ponad 500 osobistych przedmiotów rodzinom na całym świecie. Tak wielkiego sukcesu kampanii nie spodziewało się nawet samo archiwum. A przecież za każdym osobistym przedmiotem kryje się los konkretnego człowieka, który udaje się poznać wiele dziesięcioleci po zakończeniu wojny.

»Jesteśmy zaskoczeni i zafascynowani, jak dzięki temu małemu przedmiotowi nagle powstała silna więź z przeszłością« - relacjonuje synowa Helgi Thörl. Gestapo aresztowało młodą mieszkankę Hamburga w kwietniu 1945 roku. Właśnie wtedy odebrano jej zegarek. Helgę Thörl i jej krewnych odnalazła dziennikarka. »Odkąd dowiedzieliśmy się o zegarku, dużo więcej rozmawiamy o historii rodziny«.

Julia Wojciechowska-Fijałkowska, pracownica Polskiego Czerwonego Krzyża, wyjaśnia, dlaczego poszukiwanie rodzin także dzisiaj ma tak wielkie znaczenie: »Rodziny, które odnajdujemy, często nie mają niczego, co przypominałoby im ich bliskich. Doceniają odzyskane przedmioty osobiste, ponieważ niejednokrotnie są to jedyne pamiątki, które przetrwały zniszczenia wojenne«.

Na stronie internetowej #StolenMemory można znaleźć portrety wideo, w których rodziny ofiar opowiadają o tym, jakie znaczenie ma dla nich odzyskanie przedmiotów osobistych należących kiedyś do ich krewnych: stolenmemory.org.

To uczucie opisała również siostrzenica Kazimierza Biela, która odzyskała jego legitymację szkolną. Naziści wywieźli 19-letniego Kazimierza Biela z Krakowa do obozu koncentracyjnego w Neuengamme. Podobnie jak Tadeusz Sieprawski, Kazimierz Biel zginął tragicznie na krótko przed wyzwoleniem podczas bombardowania statku Cap Arcona w maju 1945 r. Jego siostrzenica powiedziała: »To przywraca pamięć o tych, których tragicznych losów wojennych my dzisiaj nawet nie potrafimy sobie wyobrazić. Dla krewnych te nieliczne ocalałe przedmioty mają wartość prawdziwego skarbu«.

Dzięki kampanii #StolenMemory Arolsen Archives zwróciło legitymację szkolną Kazimierza Biela jego siostrzenicy.

#StolenMemory
Ty też możesz wziąć udział

Po pierwsze i najważniejsze: każdy może przyłączyć się do poszukiwań! Nie trzeba być historykiem czy archiwistą, by szukać członków rodzin osób prześladowanych. Takie poszukiwania może prowadzić także polsko-niemiecka grupa młodzieży. Przy odrobinie intuicji, wytrwałości, a przede wszystkim zainteresowania historią II wojny światowej i nazistowskiego terroru każdy może wnieść ważny wkład w przywracanie pamięci o osobach, które najprawdopodobniej w skrajnie dramatycznych okolicznościach straciły życie. Dofinansowanie realizacji projektu można uzyskać, składając wniosek do Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży w ramach programu »Zachować pamięć«. A więc do dzieła!

Maciej (z prawej) przekazuje przedmioty należące do Jana Chrośniaka. W środku ponad 90-letnia obecnie córka poszukiwanego mężczyzny – Łucja Buczek. Z lewej strony inny wolontariusz, Piotr Woźniak.

»

Praca badawcza wymaga uporu, ponieważ zawsze będą pojawiać się niepowodzenia lub fałszywe tropy. Dlatego zachęcam do zakreślenia szerokiego promienia poszukiwań i podążania nawet za mało prawdopodobnymi śladami i wskazówkami.

Maciej Gaszek, wolontariusz Arolsen Archives w Polsce

Krok pierwszy:
Decyzja: O jakie przedmioty chodzi?

Być może dowiedzieliście się o jakimś przedmiocie przechowywanym w Arolsen Archives i poszukiwaniach jego właściciela, oglądając jedną z wystaw zrealizowanych w ramach projektu #StolenMemory lub śledząc doniesienia medialne. W wirtualnym archiwum Arolsen Archives umieszczono zdjęcia wszystkich zgromadzonych tu przedmiotów. Wybierzcie jeden z nich, który wyda się Wam szczególnie interesujący lub którego pochodzenie ma związek z Waszym regionem. Możecie skorzystać z mapy przygotowanej w projekcie #StolenMemory lub zapytać w Arolsen Archives o przedmioty pochodzące ze znajomych Wam okolic.

Znajomość społeczności lokalnej lub bliskość miejsca, z którego pochodził właściciel przedmiotu, często ułatwiają poszukiwania. Link do archiwum online: aroa.to/archiv

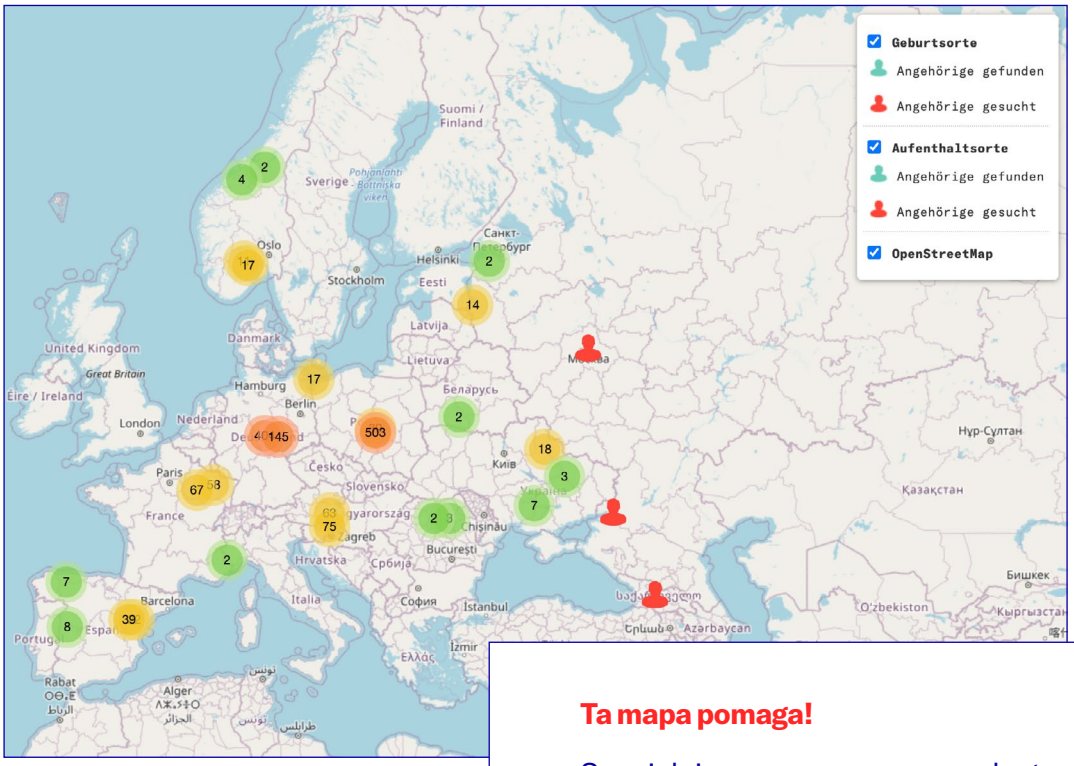

Ta mapa pomaga!

Specjalnie opracowana mapa dostarcza informacji na temat miejsca urodzenia i ostatniego miejsca zamieszkania lub pobytu właścicieli przedmiotów. Zawiera około 1500 znaczników i natychmiast pozwala zorientować się, czy rodziny właścicieli zostały już odnalezione, czy też są nadal poszukiwane.

Niestety nie udało nam się przypisać wszystkich rzeczy do dokładnych miejsc na mapie, ponieważ w wielu przypadkach brakuje informacji o ich właścicielach. Możecie więc zapytać w Arolsen Archives, jaki przedmiot będzie najbardziej odpowiedni do Waszych poszukiwań.

aroa.to/map

Krok drugi :
Rekonstrukcja historii prześladowań

Najważniejsze etapy poszukiwań to praca nad biografią i rekonstrukcja historii prześladowań:

→ Gdzie urodziła się poszukiwana osoba, gdzie ostatnio mieszkała i gdzie została aresztowana przez nazistów?
→ W jakich obozach koncentracyjnych była więziona?
→ Czy przeżyła prześladowania hitlerowskie?
→ Czy została później zarejestrowana jako »osoba przemieszczona« (Displaced Person) i czy mogła wyemigrować do innego kraju?

Najpierw należy sprawdzić same przedmioty – zwłaszcza jeśli zawierają zapiski, dokumenty lub opisane zdjęcia. Być może już tam znajdują się cenne informacje o miejscach lub adresach, a nawet nazwiska krewnych. Wykorzystajcie to, że język polski lub niemiecki jest Waszym językiem ojczystym i wspierajcie się nawzajem w odczytywaniu i rozszyfrowywaniu dokumentów historycznych lub listów.

W internetowych zbiorach Arolsen Archives znajduje się ponad 27 milionów dokumentów dotyczących osób prześladowanych przez nazistów.

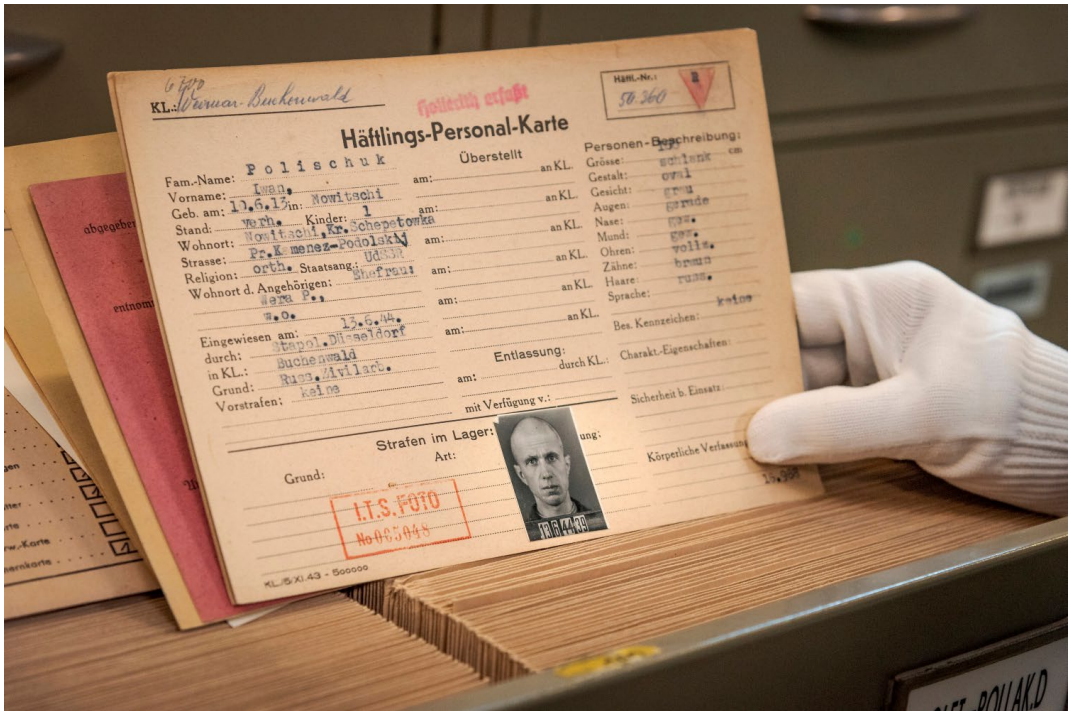

Dzięki dokumentom z obozów koncentracyjnych, takim jak karty personalne więźniów, można zrekonstruować historię prześladowania poszczególnych osób.

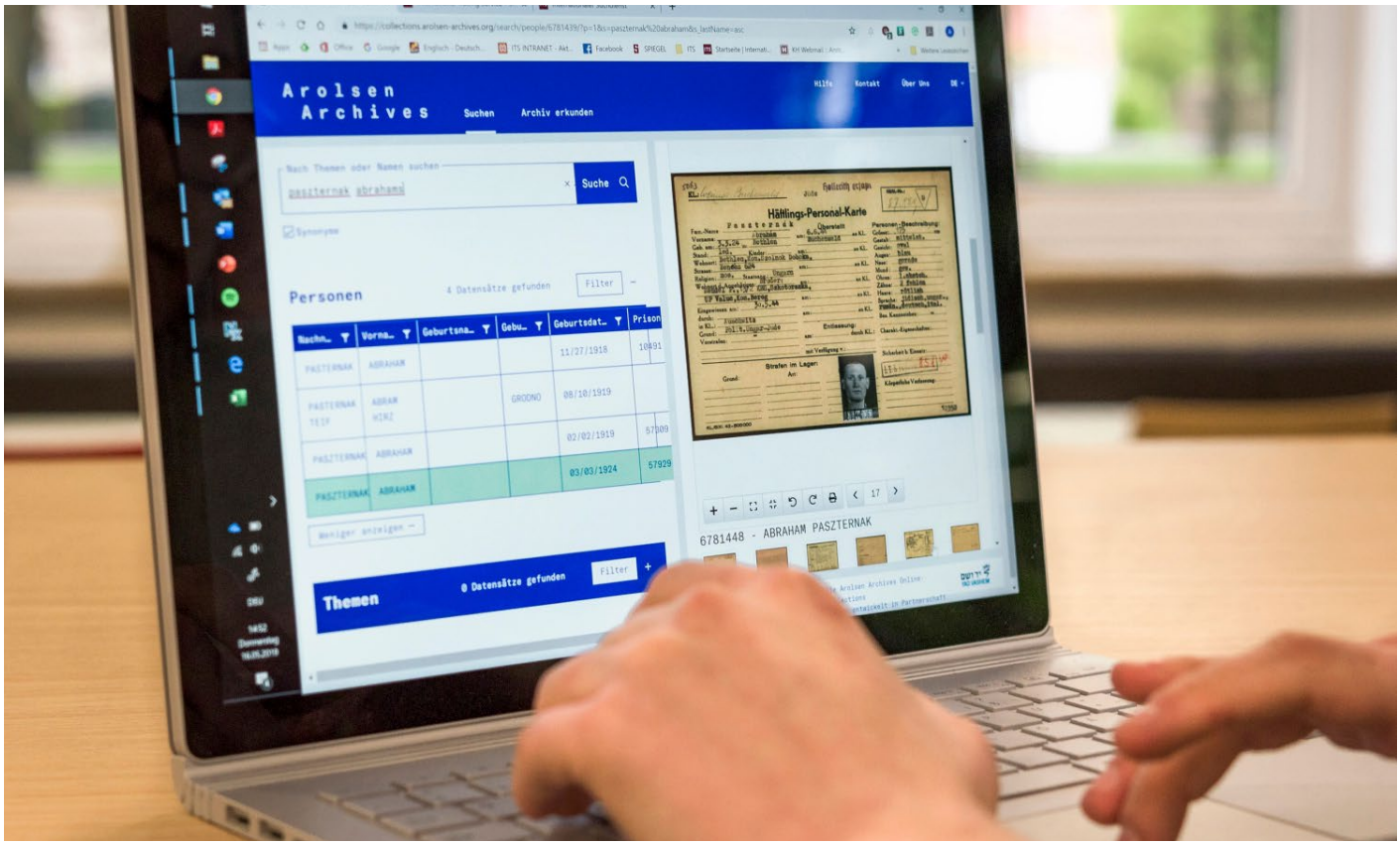

W internetowych zbiorach Arolsen Archives opublikowano ponad 27 milionów dokumentów dotyczących osób prześladowanych przez nazistów.

Poszukiwania w archiwum cyfrowym

Arolsen Archives posiadają najobszerniejsze archiwum dotyczące prześladowań nazistowskich, w którym znajdują się informacje o 17,5 milionach osób. Duża część zbiorów została opublikowana w Internecie i jest dostępna dla wszystkich: będzie to punkt wyjścia do Waszych dalszych badań nad historią prześladowań.

Do wyszukiwania w archiwum online: aroa.to/archiv
Broszura »Kampania #StolenMemory jako polsko-niemiecki projekt edukacyjny« wyjaśnia szczegółowo, jak najlepiej skierować zapytanie do Arolsen Archives: https://arolsen-archives.org/pl/wyszukiwanie-nawigacja/zapytania/pastwa-zapytanie.

Nie znaleźliście żadnych lub prawie żadnych wskazówek?

Nawet w takiej sytuacji jest szansa, że dokumenty znajdują się w Arolsen Archives: z jednej strony nie wszystkie przedmioty są bowiem dostępne w Internecie, z drugiej niektóre dokumenty istnieją tylko w formie skanów i nie można ich jeszcze przeglądać online. Dla pewności najlepiej więc wysłać zapytanie do Arolsen Archives, które przeprowadzą badania. Prosimy o zaznaczenie, że zapytanie zostało skierowane w ramach kampanii #StolenMemory, aby nasi pracownicy mogli rozpatrzyć Wasz wniosek w sposób bardziej ukierunkowany.

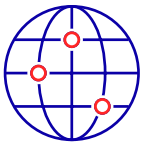

Krok trzeci:
Lokalizacja miejsc

Jeśli uda się Wam w większości odtworzyć przebieg prześladowania i znaleźć informacje o miejscu urodzenia lub zamieszkania więźnia, trzeba je będzie dokładnie zlokalizować. Od 1945 roku granice państwowe uległy przesunięciu i dlatego wiele miast i wsi otrzymało nowe nazwy. Informacji w tym zakresie mogą dostarczyć poszukiwania w Internecie. Na naszej stronie znajdziecie listę linków ułatwiających ustalenie obecnej nazwy miejscowości. Link do listy: www.arolsen-archives.org/pl/nauka-uczestnictwo/wystawy-i-kampanie/stolenmemory/pomo-w-poszukiwaniach

Dopiero gdy ustalicie, o jakie miejscowości chodzi, będziecie mogli kontynuować poszukiwania.

Krok czwarty:
Poszukiwania na miejscu wydarzeń

Jeśli uda się Wam ustalić najważniejsze dane biograficzne i zlokalizować miejsce urodzenia lub ostatnie znane miejsce zamieszkania, będziecie tam mogli rozpocząć swoje poszukiwania! Znajdźcie lokalnych partnerów i instytucje, które mogą być pomocne w poszukiwaniu rodzin:

- → lokalne archiwa, muzea, archiwa kościelne;
- → osoby zajmujące się upamiętnieniem, stowarzyszenia historyczne; związki byłych więźniów;
- → władze lokalne: urząd miasta, radę miejską, wójta, policję;
- → lokalne/krajowe stowarzyszenia Czerwonego Krzyża.

Przed rozpoczęciem poszukiwań na miejscu znajdźcie w Internecie lokalne instytucje i opowiedzcie o swoim projekcie, bo czasami wiele spraw udaje się załatwić na odległość.

Maciej Gaszek od lat pomaga nam w Polsce jako wolontariusz. Odnalazł już wielu krewnych byłych więźniów. Oto jak on to robi:

»

Rozpoczynając pracę, zaczynam zawsze od miejsca, w którym mieszkała poszukiwana przeze mnie osoba. Badanie historii tego miejsca i rozmowy z ludźmi, którzy tam dzisiaj mieszkają, są kluczem do poznania losów ofiar. Podczas rozmów zawsze powinniśmy się wypowiadać w sposób logiczny i jasno przedstawiać cele naszych poszukiwań: szukamy krewnych, aby zwrócić im rzeczy osobiste członka rodziny, który był prześladowany przez nazistów.

Poszukiwania poprzez media społecznościowe i lokalną prasę

Dotychczas sprawdzały się prośby o pomoc w poszukiwaniach publikowane za pośrednictwem Facebooka lub Instagrama. Przygotowując je, należy zebrać najważniejsze informacje (nazwisko, miejsce i datę urodzenia, ostatni adres zamieszkania, zawód i ewentualnie nazwiska krewnych właściciela przedmiotu). W postach możecie też wykorzystać zdjęcia przedmiotów, dokumentów lub Waszej grupy wolontariuszy. Pamiętajcie, że zdjęcia bardziej przyciągają uwagę. Jeśli oznaczycie posty hasztagiem #StolenMemory, będziemy mogli udostępnić je także na naszych kanałach.

Tutaj można znaleźć więcej informacji na ten temat

Na Facebooku istnieją ponadto specjalne grupy lokalne lub tematyczne, zrzeszające ludzi chętnych do pomocy i dysponujących dużą wiedzą na tematy związane z ich regionem. Posty publikowane w tych grupach są skutecznym narzędziem w cyfrowych poszukiwaniach.

Inną możliwością jest kontakt z lokalnymi mediami. Gazety codzienne chętnie informują o poszukiwaniach właścicieli skradzionych pamiątek, jeśli poszukiwana rodzina lub poszukująca jej grupa młodzieży ma związki z lokalną społecznością. Zbierzcie więc wyniki swoich badań i napiszcie mail do redakcji. Jeśli potrzebna Wam będzie pomoc ze strony Arolsen Archives lub PNWM, prosimy o kontakt.

Tak na przykład może wyglądać opublikowana w mediach społecznościowych prośba o pomoc w poszukiwaniach.

Krok piąty:
Przekazanie przedmiotów

Gdy odnajdziecie rodzinę i będziecie chcieli się z nią skontaktować, musicie pamiętać, że jej członkowie mogli nigdy nie słyszeć o swoim prześladowanym krewnym lub, wręcz przeciwnie, informacji o nim szukali od wielu lat. Pamiętajcie, że Wasza próba nawiązania kontaktu pojawia się nagle »znikąd« po ponad 75 latach. Dlatego bardzo ważne jest, aby postępować z odpowiednią ostrożnością i być przygotowanym na różne, często bardzo emocjonalne reakcje.

Podsumujcie wyniki swoich badań i przygotujcie plan pierwszej rozmowy z krewnymi. Zdarza się też, że rodziny nie chcą słuchać historii lub odmawiają przyjęcia przedmiotów swojego krewnego. Musicie to uszanować – choć są to naprawdę rzadkie przypadki. Większość jest pod wrażeniem; być może prowadzili już własne poszukiwania, czy chcieliby wymienić się informacjami na temat losów członka swojej rodziny.

Poinformujcie Arolsen Archives o efektach Waszych poszukiwań i jeśli będzie taka wola bliskich – zwróćcie się o dostarczenie przedmiotów, które chcielibyście im przekazać. Przedmioty wysyłamy zazwyczaj do wolontariuszy pocztą.

Często udaje się odnaleźć bliskich krewnych, np. dzieci lub wnuki prześladowanych osób, i zwrócić im pamiątki.

Szczególna chwila dla wszystkich uczestników projektu: latem 2020 roku grupa młodzieży MDSM Oświęcim przekazała obrączkę Stefana Bastera jego siostrzenicy, Stanisławie Bury.

Zwrot przedmiotów jest ukoronowaniem poszukiwań i badań – nie spieszcie się więc i spokojnie zastanówcie, jak zorganizować to wydarzenie. Przygotujcie na przykład uroczystość, która zapewni odpowiednią oprawę dla spotkania wolontariuszy z rodziną i przekazania przedmiotów.

Dla krewnych zainteresowanie młodych ludzi historią ich bliskich jest okazją do przywołania wspomnień i podzielenia się nimi. Dla Was będzie to szansa nawiązania bezpośredniego kontaktu z rodziną osoby prześladowanej przez nazistów i uzyskania dodatkowych informacji na jej temat. Prywatne wspomnienia o prześladowanej osobie dopełniają obrazu, który powstał w wyniku badań. Jest to niezwykle wartościowe zakończenie dla obu stron, stwarzające możliwość aktywnego uczestnictwa w upamiętnieniu ofiar narodowego socjalizmu.

Na filmie można zobaczyć, jak grupa młodzieży z MDSM Oświęcim odnalazła rodzinę Stefana Bastera: www.arolsen-archives.org/pl/news/rodzina-odnaleziona-w-polsce

#StolenMemory
Wystawa

Jeśli chcecie w swoim mieście zorganizować wystawę dokumentującą poszukiwanie krewnych osób prześladowanych, Arolsen Archives i PNWM chętnie Wam w tym pomogą.

Możecie złożyć wniosek do PNWM o przyznanie dofinansowania na zorganizowanie wystawy #StolenMemory. PNWM i Arolsen Archives dysponują też gotowymi do druku plikami, które można wykorzystać do przygotowania wystawy, oraz szeregiem plakatów dotyczących osób poszukiwanych i odnalezionych, które z kolei pozwolą Wam uwzględnić w wystawie przykłady pochodzące z Waszego regionu.

Ponadto Arolsen Archives przygotowały objazdową wystawę #StolenMemory w kontenerze, który nadaje się do transportu. Od 2022 roku wystawa będzie pokazywana również w Polsce. Zapraszamy do kontaktu z nami, jeśli chcecie uzyskać więcej informacji na ten temat.

Wyobrażenie na temat wystaw #StolenMemory można uzyskać, oglądając wystawę online poświęconą pierwszemu transportowi polskich więźniów politycznych do niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz, która powstała we współpracy z Miejscem Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau: www.arolsen-archives.org/pl/stories/stolenmemory-auschwitz

Anna Meier-Osiński jest osobą do kontaktu w Arolsen Archives.

Arolsen Archives są wspierane finansowo przez:

Minister of State
for Culture and the Media

Kontakt

Archiwum Arolsen - Międzynarodowe Centrum Badań Prześladowań Nazistowskich
Elisabeth Schwabauer, Dział Badań i Edukacji
education@arolsen-archives.org
www.arolsen-archives.org

oraz

Anna Meier-Osiński, Outreachmanager Eastern Europe
zapytania z Polski dotyczące kampanii #StolenMemory
anna.meier-osinski@arolsen-archives.org
www.arolsen-archives.org

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży
Dorota Bastos (pozaszkolna wymiana młodzieży, biuro w Poczdamie):
dorota.bastos@dpjw.org
www.dpjw.org

oraz

Piotr Kwiatkowski (szkolna wymiana młodzieży, biuro w Warszawie):
piotr.kwiatkowski@pnwm.org
www.pnwm.org

F.C. Flick Stiftung
gegen Fremdenfeindlichkeit, Rassismus und Intoleranz

Kampanię #StolenMemory jako polsko-niemiecki projekt edukacyjny wspiera **Fundacja F. C. Flicka Przeciwko Ksenofobii, Rasizmowi i Nietolerancji.**

www.stiftung-toleranz.de